Nr. 25.

Warszawa

$\frac{10}{22}$ czerwca 1867 r.

Wychodzi
w każdą sobotę.

Redakcja przy alei Jerozolimskiéj
Nr. 1574b.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

W dalszym ciągu nastroju pokojowego, kursa giełdowe albo się utrzymują na wysokości mniéj więcéj normalnéj, albo do niéj zmierzają. Tak np. kiedy w pewnych główniejszych wartościach, wysoko posuniętych, jak renta francuska i konsole angielskie, widzimy małe obniżenie, nie mające zresztą żadnego znaczenia, —inne, skutkiem okoliczności niepewnych lub groźnych, zbyt obniżone, znacznie się podwyższają: w tym wypadku są papiery publiczne ruskie, waluta ruska i nasza, oraz renta włoska.

Z tém wszystkiém w bilansach bankowych mamy objaw przeciwny—wsteczny. Portfel banku francuskiego zmniejszył się jeszcze o 56/m. fr. i nie dochodzi 485/m., kiedy fundusz metaliczny wzrósł jeszcze o $18^1/_2$/m. i przeszedł 860/m., stanowiąc blisko 60% zobowiązań wymagalnych banku.

Widocznie wielkie potęgi finansowe i przemysłowe trzymają się w rezerwie; nie dość im zjazdu paryskiego, ażeby uwierzyć w trwałość istniejącego porządku rzeczy; trzeba faktów i to wyraźnych,—jeśli nie spełnionych, to przynajmniéj pewną rękojmję przedstawiających. Tymczasem, jak co do kwestji wschodniéj tak i niemieckiéj, rzeczy się wcale nie wyjaśniają; przeciwnie sprawa niemiecka zdaje się przybierać charakter stanowczy, grożący przesileniem. Prasa półurzędowa francuska nie robi z tego sekretu: *La France* mówi wyraźnie, że Prusy posiadłszy w Niemczech przewagę wojskową, ekonomiczną i polityczną, nie dość że naruszają traktat pragski, ale go całkiem niweczą. Kwestja wschodnia, z raną wciąż ziejącą na Krecie, będzie znów zapewne przedmiotem narad podczas pobytu sułtana w stolicach zachodnich. Słowem mało jest pewności w głównych sprawach niepokojących Europę. Anglję tymczasem, jak się zdaje, drażni odosobnienie, w jakiém się rząd angielski systematycznie postawił.

We Włoszech operacja finansowa, na dobrach kościelnych oparta, liczne napotyka trudności. Fuld i inni spólnicy p. Erlanger'a wycofali się; mówią wszakże iż zastąpieni zostali przez paryski Kantor skupu (comptoir d'escompte), — byłaby to okoliczność dla skarbu włoskiego szczęśliwa. Rzeczy już dochodziły do takiéj drażliwości, że p. Ferrara żądał dymisji, i pozostał tylko skutkiem nalegań.

W Hiszpanji, według depeszy *Times*'a, ma być utworzone Towarzystwo kredytowe ziemskie, a to na mocy układu przez p. Fremy z rządem hiszpańskim zawartego.

Giełda warszawska w prądzie polepszenia, nietylko z powodu pomyślnego objawu w stosunkach finansowych Cesarstwa, ale i skutkiem odbywającego się obecnie w Warszawie targu na wełnę, a zatém i przypływu kapitału, a zwłaszcza przekazów na targi zagraniczne.

Kursa wexlowe szczególnie na tém zyskały: obniżyły się o blisko 2%.

na Berlin ...	2 m.	$113,^{9}$	—doraźnie $114,^{7}$
„ Paryż....	„	$114,^{5}$	„ 115
„ Londyn..	3 m.	$114,^{8}$	„ $115,^{6}$

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 14-20 czerwca.

	Stopa %	RÓWNIA (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Piątek 14 czerw.	Sobota 15	Poniedz. 17	Wtorek 18	Środa 19	Czwar. 20 święto	Stosunek do równi na 100
			R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 150. 500)	4	100	*74,33	.	.	.	.	.	*74 1/3
Bilety Skarbu Kr. Pol.	4,32	100	.	.	.	.	.	.	.
Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	102	.	.	.	.	.	136
Cert. ban. na obl. cz. *A* (z. 300) z kup.	5	45	51	.	.	.	.	.	113 1/3
„ „ „ *B* (z. 200)	0	30	27	.	.	.	.	.	90
	5	30	34	.	.	.	.	.	113 1/3
Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy)	0	100	*56	.	.	.	.	.	*56
Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	59,83	.	59,33	.	58	.	58
kupon	.	.	.	.	.	.	0,21 1/9	.	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	*71	.	.	.	.	.	*71
6-ta pożyczka	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	113,25	.	113,50	.	.	.	113 1/2
„ „ z 1866 r.	5	.	.	105,75	105,75	.	.	.	105 3/4
Metaliki (300) lutowe	4	100	99,83	.	.	.	.	.	99 4/5
Metaliki (300) sierpniowe	4	100	100	.	.	.	.	.	100
Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	76,25	.	76	.	.	.	76
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000)	4	100	78	78,75	78,50	.	78,25	.	*78 1/4
„ „ „ ser. 2	4	100	71	71,50	71,50	.	70,83	.	70 4/5
kupon	.	.	.	.	.	.	1,96 2/3	.	.
Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	.	.	.	.
„ „ W-B. (100. 150)	4	100	.	.	.	.	57	.	57
„ „ Teresp. (100)	5	100	*86	.	.	.	83,25	.	83 1/4
„ „ Łodzk. (100)	5	100	*85	.	.	.	.	.	*85
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	*113,50	.	.	.	.	.	*90 2/5
Obligacje „ „	4 1/2	100	84	.	.	.	.	.	84
2. Wexle.									
Berlin (Tal. 100) 2 mies	.	92,857	107,55	106,95	106,50	.	105,75	.	113 9/10
Gdańsk (100) „	.	92,857	107,40	.	106,20	.	105,50	.	113 7/10
Hamburg (M. B. 300) „	.	140,855	.	.	.	.	.	.	.
Londyn (Ł. 1) 3 „	.	6,304	.	.	.	.	7,24	.	114 5/6
Paryż (Fran. 300) 2 „	.	75,214	87,45	87	.	.	86,10	.	114 1/2
Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,857	.	87,30	.	.	.	.	94
Petersburg (Rub. 100) 1 „	.	100	99	.	.	.	.	.	99
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	6,08	.	6,05	.	5,90	.	114 3/5
Napoleondor	.	5	5,98	.	5,95	.	5,80	.	116
Dukat holenderski	.	3	3,45	.	3,43	.	3,40	.	113 1/3
Rubel srebrny	.	1	1,15	.	1,14	.	1,10	.	110
Talar pruski	.	0,92.857	1,08	.	1,07 1/2	.	1,07	.	115 2/9
Gulden austrjacki	.	0,62.906	0,59	.	0,59	.	0,59	.	93 2/3

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Petersburg.	Londyn.	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.
bankowa:	6%	7 (10)	2 1/2	2 1/2	4	4	3
giełdowa:	—	7 (9)	2 1/2	2 1/2	4	3 1/2	2 1/4

DOCHODY DRÓG ŻELAZNYCH W.-WIED. I W.-BYDG.,

za m. maj 1867 r.

		W.-Wied.	*W.-Bydg.*
Z przewozu osób...........	*rubli*	63.338, 10	15.506, 75
— towarów	„	107.959, 04	18.138, 06
Różne dochody	„	8.822, 42	4.944, 66
Razem	„	180.119, 56	38.589, 47
W tym miesiącu 1866........	„	174.539, 92½	36.314, 23
Zatém w r. b. więcéj	„	5.579, 63½	2.275, 24

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 11 czerwca	w ciągu tygod. przyb. (+) ub.(—)	w d. 18 czerwca
	r u	b l	i
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Warsz	1.637.802, 24	+ 267.167, 16½ — 162.572, 16	1.742.397, 24½
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Łodzi..	165.222, 25½	+ 36.325, 07 — 15.307, 15	186.240, 17½
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Włocł.	62.561, 65	.	62.561, 65
„ zagranicznych	328.456, 20½	+ 142.012, 77½ — 91.167, 56½	379.301, 41½
2. Zaliczenia na papiery publiczne ...	1.052.096, 64	+ 45.241, 28 — 14.892, 20	1.082.445, 72
3. „ na zast. towarów (a) wełny .	50.123, 04	+ 2.105, 57 — 3.565, 51	48.663, 10
3. „ na zast. towarów (b) in. tow.	293.508, 94½	+ 3.480, .	296.988, 94½
Łącznie (3)	343.631, 98½	+ 2.020, 06	345.652, 04½
4. „ „ kosztowności..	611.607, 67	+ 14.925, 01 — 8.251, 75	618 280, 93
5. Otwarte kredyta.	5.105.076, 11½	+ 616.049, 83½ — 522.973, 59	5.198.152, 36
6. Kasa: Monety srebrne............	2.686.020, 67¾	+ 4.826, 60½	2.681.194, 07¼
6. Kasa: „ złote	7.713, 75	.	7.713, 75
6. Kasa: Bilety Banku Polskiego	764.355, .	+ 3.760, .	768.115, .
6. Kasa: „ Kred. Cesarstwa......	937.681, .	— 430.366, .	507.315, .
Łącznie (6)	4.395.770, 42¾	— 431.432, 60½	3.964.337, 82¼

BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,

w d. 6/7 czerwca 1867 r.

S T A N C Z Y N N Y

	B. francuski.	B. angielski
	f r a n k ó w	
Fundusz metaliczny	860 753289	523.858150
Portfel	484.959105	471.839500
Zaliczenia na złoto i rozm.	84.363186	
Pożyczki na zast. pap. publ. akcij, oblig. i in.	85.843600	322.157850
Dług skarbu i inne wart..	157.353465	375.000000
	1.673.272645	1.692.855500

S T A N B I E R N Y

	B. francuski.	B. angielski.
	f r a n k ó w	
Bilety w obiegu	1.035.080875	579.474750
Przekazy z term. kilkod..	22.444069	12.088300
Rachunki bieżące prywatne......	346.072150	429.680109
Rachunki bieżące skarbowe.... .	32.126883	229.942675
Kapitał zakładowy	182.500000	363.825000
Zysk do kapit. doliczony .	7.044776	
Inne bierniki	48.003892	77.844675
	1.673.272645	1.692.855500

ŚKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— Stan jedwabnictwa we Francji był przedmiotem narad w Izbie prawodawczej na posiedzeniu d. 17 maja r. b. Przytaczamy tu główne z tego źródła zaczerpnięte daty.

Wprowadzenie jedwabników do Francji, sięga początku monarchji; ale dopiero od Henryka IV, z początkiem uprawy morwy, zaczyna się właściwy rozwój jedwabnictwa, który nie ustawał aż do pojawienia się zarazy jedwabników od lat 15-tu grasującéj.

Ilość otrzymanych oprzędów wynosiła:

w r. 1800	1.000000
1810	4.000000
1820	5.000000
1830	7.000000
1840	11.000000
1850	18.000000

Następnie otrzymano do 20/m. oprzędów (2/m. funtów jedwabiu) wartości 100/m. fr. i zwiększenie to byłoby nie ustawało, gdyby nie klęska choroby jedwabników od r. 1853 stale się utrzymująca, nietylko we Francji, ale i w całéj Europie, a częścią w Azji,—tak iż właściwie jedna Japonja od niéj wolna.

Skutkiem zarazy, chów jedwabników daje dziś zaledwie ¼ część rezultatu po roku 1850 osiąganego: w r. 1866 zaledwie zebrano 5/m. oprzędów, wartości 25/m. fr.; strata więc w przemyśle rolniczo-jedwabniczym wynosi 75/m. fr. rocznie.

Ale nie dość na tém: większa jest jeszcze strata w przemyśle fabryczno-jedwabniczym. Wyroby jedwabne (przędza i tkaniny) w r. 1850 szacowane na 300/m. dziś zaledwie dochodzą 200/m. fr.; a zatém strata =100/m. Razem w obu kategorjach strata roczna wynosi 175/m. fr.; a od początku zarazy przeszło 2 miljardy.

Zaniechanie przemysłu rolniczo-jedwabniczego prawie niepodobne, z powodu że morwa rozpowszechniona jest na gruntach pod uprawę zboża niezdolnych. Rząd przeto usiłuje utrzymać go wszelkiemi możliwemi środkami: sprowadza jajka jedwabnicze z Japonji i Egiptu, udziela alewiacje podatkowe, a co więcéj premje za wychów domowy na małą skalę (5 do 10 gramów jajek); -ten ostatni środek zdaje się najskuteczniéj zapobiegać chorobie jedwabników.

— Dwie ostatnie kampanje cukrownicze.

I. Cukier burakowy, według sprawozdania znanego specialisty R. Burgera z Magdeburga, przedstawia cyfry wytworu następujące:

	1865/6	1866/7
	centnarów celnych	
Francja.........	5.480280	4.400000
Niemcy (Związek celny) .	3.713900	3.800000
Rosja.........	1.500000	2.000000
Austrja.........	1.350000	1.350000
Belgja.........	831000	750000
Polska.........	350000	380000
Holandja.........	98670	120000
Razem	13.323850	12.800000

II. Cukier kolonjalny,—w przywozie do Europy (na rok 1867 przypuszczalnie z otrzymanych wiadomości i skazówek).

Miejsce pochodzenia	1866	1867
	centnarów	
Kuba..........	10.912720	10.400000
Indje Zachod. angiel. .	4.461420	4.200000
Jawa..........	2.616740	2.600000
Wyspa ś. Maurycego. .	2.501780	2.000000
Brazylja........	2.391220	2.000000
Réunion i in. kol. fran.	2.195420	2.000000
Manilla, Siam, Port Natal, Liberia......	1.220000	1.220000
Porto-Rico.......	1.173180	1.100000
Kol. holend., duńs. i in.	440000	440000
Indje Wschod. angiel. .	360480	400000
Razem	28.272960	26.360000
W ogóle do spożycia w Europie (I+II)....	41.596810	39.160000

Tak więc, zmniejszenie na rok bieżący wynosi blisko 2½ milj. ct., a mianowicie około 500000 w cukrze burakowym, a 2/m. w kolonjalnym.

— Giełda pracy. Dziennik belgijski *Liberté* proponuje dla miasta Bruxelli instytucję téj nazwy, na wzór już istniejących w Hamburgu i Frankfurcie nad M., gdzieby przez proste zapisanie nazwiska, adresu i rodzaju pracy ofiarowanéj i poszukiwanéj, stosunki robotników z przedsiębiercami regulowały się z największą szybkością, usuwając wszelkie niedogodności wynikające z braku jawności, głównie zaś zabójczą dla wyrobników stagnację w pracy. Wyraz „Giełda” niech nie zastrasza, nie chodzi tu o gmach wspaniały,—dość skromnego lokalu i urządzenia, na które wystarczy dwa tysiące franków rocznie. Na to może się zdobyć municypalność Bruxelli, hojnie opłacająca pewne roboty i instytucje wątpliwéj użyteczności, jak np. wyścigi konne, a nawet gołębie. Dodajmy, że na takiéj giełdzie mógłby się wyrobić zwyczaj notowania *cen pracy*; — myśl ta była już poruszana i zasługuje na urzeczywistnienie.

— Wełna na targu warszawskim. Po dzień zamknięcia 21 czerwca, znajdowało się na targu wełny pudów 36.251, fun. 16 (w r. z. pudów 31.466 f. 30). Ceny zrazu były wyższe, a za to sprzedaż mała; w końcu zaś targ ożywił się przy cenach następujących:

	Za cent. (132 f.) *tal. 90 kop.-ch*	za pud *rubli*
Wełna wyborowa...	108 do 109	$29,^{45}$—$29,^{75}$
„ cienka.....	90 — 98	$24,^{54}$—27
„ średnia.....	83 — 88	$22,^{63}$—24
„ pośledniа....	56 — 60	$15,^{25}$—$16,^{36}$

W drukarni Gazety Polskiéj.

Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.